

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ НЕЙРОЛІНГВІСТИКИ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ

Мартинчук О.О., Дьомочка Л.В.

Національний технічний університет

(Харківський політехнічний інститут), Харків

Нейролінгвістичне програмування спочатку передбачає орієнтування засобів і методів навчання на особистість самого учня. Якщо правильно врахувати всі нюанси світосприйняття учня, навчання може бути зведено до легкої (майже ігрової) діяльності.

У навчальному процесі основне завдання для викладача полягає в тому, щоб студенти засвоїли навчальний матеріал з максимальною легкістю і як можна міцніше.

Але ж те, що викладачеві здається оптимальним, для студента може бути недоступним. Тому викладачеві слід враховувати індивідуальні особливості студента. В особистісно-орієнтованій методиці викладання досить

загальноприйнятим є положення про те, що кожен тип особистості має свої найбільш успішні для нього стратегії вивчення іноземної мови. Нейролінгвістичне програмування (НЛП) постулює відмінність людей за психотипами в залежності від того, який канал сприйняття світу у них виявляється домінантним: візуали - 60% людей, аудіали - 20%, кінестетики - 20% [1, 2].

Успішність навчання залежить від правильної роботи з психотипом, того, хто навчається. Для кожного типу особистості найбільш успішними будуть певні стратегії вивчення іноземної мови. В процесі навчання викладачеві слід враховувати індивідуальні особливості студента, а саме:

1. Виявити студентів зі схильністю до різних способів засвоєння мови. 2. Запропонувати їм різні - для кожного типу учня - завдання. 3. Впливати на всі канали сприйняття і переробки інформації. 4. Викладач повинен розуміти, що можлива розбіжність між мовною особистістю студента та мовною особистістю викладача. Він повинен уміти згладити можливий конфлікт за рахунок гнучкого застосування і зміни тактик навчання.

Кожному типу студентів необхідна своя презентація нового матеріалу, так як він вивчає його по-своєму, і внаслідок цього для нього потрібні свої типи вправ. Студенти з переважаючим візуальним каналом сприйняття інформації (візуали) багато читають і внаслідок цього отримують більше уявлення про характер і структуру мови. Вони краще сприймають новий матеріал, коли він написаний в книзі, на дошці, представлений схематично. Візуали краще справляються з письмовими завданнями і контрольними роботами, краще пишуть перекази, ніж переказують текст усно. Вони краще опановують правила правопису і, відповідно, роблять менше орфографічних помилок. Аудіали краще сприймають тексти на слух, з більшою охотою слухають лекції. Відповідно, вони краще пишуть переказ, з великим задоволенням слухають аудіо записи, а не надруковані в книзі тексти. Вони із задоволенням розігрують діалоги, беруть участь в дискусіях, переказують текст в формі інтерв'ю. Вони люблять сприймати мовний матеріал з аудіо- та

відеокасет. Моторні студенти краще засвоюють іншомовний матеріал, коли можуть використовувати його у рольовій грі, в грі зі словами, написаними на картках. Для моторних студентів не уявляє особливої праці багаторазово написати незнайоме слово, довівши цю дію до автоматизму. Вони із задоволенням виходять до дошки, беручи участь в розігруванні сценок з вивченого матеріалу.

Викладач повинен вміти розпізнавати стиль учня і використовувати методи, які найбільше підходять для даного учня або для даної групи. У НЛП широко використовується поняття «ресурсний стан» - стан, ідеальний для ефективного навчання. Цей стан впевненості, бадьорості, коли людина відчуває прилив енергії і здатність виконати завдання. Спеціальні прийоми НЛП спрямовані на те, щоб найкращим чином входити в бажаний «ресурсний стан» і продовжувати його стільки, скільки потрібно [3].

Для ефективного викладання іноземної мови необхідно побудувати роботу з обмежуючими переконаннями учнів (переконання в безнадії, безпорадності). Необхідно постійно і різноманітно мотивувати учнів на вивчення іноземної мови. Подолання обмежуючих переконань автоматично призводить до зростання мотивації. Крім цього, все-таки важливо перед кожним новим видом діяльності мотивувати учасників групи на її здійснення. Необхідно включити такі види мотивації, які пов'язані з поточними інтересами учнів. Для цього необхідно враховувати цінності, інтереси і особливості кожного учасника групи. Важливо постійно пояснювати, як саме в повсякденному житті знадобляться вправи які виконуються : при прослуховуванні музики, перегляді фільмів, листуванні з друзями і т. д. Корисно влаштовувати взаємно зворотній зв'язок щодо практичних результатів.

Навчання іноземним мовам має сприяти розвитку позитивної я - концепції і розширювати особистісне своєрідність: я - володіє іноземною мовою, здатний до спілкування з людьми інших культур, який цікавиться традиціями і досягненнями інших країн. Така робота може бути цікаво

побудована за принципом «мова формує особистість». Надзвичайно важливо показувати можливості іноземної мови як інструменту розширення особистісних і міжкультурних кордонів.

Багато людей, які починають вивчати іноземну мову, чекають швидкого просування. Якщо цього не відбувається, вони розчаровуються, і отже, їх мотивація знижується. Для подолання цієї складності необхідно заздалегідь передбачити роботу з плануванням результату навчання для кожного. Для цього корисно разом з учнями намалювати «карту навчання» і в міру вивчення мови виділяти пройдені ділянки. Учасникам групи необхідно постійно мати цілісну картину того, що їх чекає, цілеспрямовано створювати індивідуальну траєкторію особистісних очікувань щодо результатів навчання: швидкості, темпів, отримання навичок.

Доцільно використання подібних методик при навчанні іноземним мовам студентів вищих навчальних закладів, зокрема, немовних, де кількість годин на вивчення іноземної мови вкрай обмежена. Це сприятиме отриманню більш швидкого і ефективного результату.

Література.

1. Белянин В.П. Основы психолингвистической диагностики: (Модели мира в литературе).- М.: Тривола, 2000. - 248 с.
2. Вандышева А. В. Использование достижений психо- и нейролингвистики в обучении иностранным языкам // Проблемы и перспективы развития образования: материалы V Междунар. науч. конф. (г. Пермь, март 2014 г.). - Пермь: Меркурий, 2014. - С. 227-230. 04.04.2019).
3. Шейнов В.П. Психотехнологии влияния. Технология скрытого управления людьми. - Минск, 2007.